

IVN–krant

Nr. 1 | februari 2010 | 15e jaargang | www.ivnnl.com

Nieuwsbrief Internationale Vereniging voor Neerlandistiek

Inhoud

- 2 IVN 1970-2010
- 2 Vertaalateliers op Locatie
- 3 Neerlandés en el punto de mira - Nederlands in de spotlights II
- 5 Nagasaki in januari – Jaap Grave
- 6 Overpeinzingen uit Leuven (20) – Joop van der Horst
- 7 Tentoonstellingenagenda
- 9 Digitaal
- 11 Van de IVN
- 12 Berichten van buiten de muren
- 13 Berichten van binnen de muren
- 16 Bericht uit Woubrugge
- 17 Colofon

Voor vacatures in de internationale neerlandistiek, zie: www.ivnnl.com > vacatures.

IVN 1970–2010

Een jubileumjaar!

In 1970, tijdens het Vierde Colloquium Neerlandicum in Gent, werd de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek opgericht. Zij was een voortzetting van de in 1961 in het leven geroepen Werkcommissie van Hoogleraren en Lectoren in de Neerlandistiek aan buitenlandse universiteiten. In alle nummers van deze jaargang zal in de *IVN-krant* aandacht besteed worden aan het jubileum.

Het jubileum wordt pas feestelijk met bijdragen van de leden - en hun studenten!

Wat vindt u van dit plan:

- u stelt twee Nederlandstalige gedichten (een van een Vlaamse auteur en een van een Nederlandse) voor die aansluiten bij het jubileum (reactie onder nieuwsbericht in www.ivnnl.com);
- de gekozen gedichten worden opgenomen in de IVN-site;
- leden/docenten leveren een vertaling in die is gemaakt samen met hun studenten - de vertalingen wordt eveneens opgenomen in de site, met de namen van de vertalers;
- voor iedere geplaatste vertaling wordt een symbolische, digitale boekenbon van 40 euro beschikbaar gesteld, te besteden bij een internationale internetboekhandel.

Zouden 40 vertalingen haalbaar zijn?

Tijdpad

Inzenden gemotiveerde gedichtkeuze tot en met 31 maart 2010.

De gekozen gedichten zijn vanaf 5 april te vinden op ivnnl.com.

Insturen van de vertalingen gedurende het gehele jubileumjaar naar bureau@ivnnl.com.

Vertaalateliers op Locatie

In 2009 startte het Expertisecentrum Literair Vertalen met een nieuw programma: Vertaalateliers op Locatie (VoL). Het is bedoeld voor studenten neerlandistiek in het buitenland: universiteiten kunnen bij het ELV een subsidie aanvragen om voor hen een kennismaking met het vertalen van Nederlandstalige literatuur te organiseren.

Inmiddels hebben de eerste VoL's plaatsgevonden. Als eerste in november 2009 in Salamanca, u las daar al over in de vorige IVN-krant. Hierna een verslag van de evaluatie door medewerkers en studenten.

In januari 2010 organiseerde prof. dr. Lut Missinne van het Institut für Niederländische Philologie in Münster een aantal evenementen rond de Duitse vertaling van *Het Bureau* van J.J. Voskuil. Vertaler Gerd Busse verzorgde workshops literair vertalen voor de studenten van de Masterstudie 'Niederländisch-Deutsch: Literarisches Übersetzen und Kulturtransfer'. En er vond een literaire avond rond het werk van Voskuil plaats, met medewerking van onder meer Lousje Voskuil (weduwe van de auteur) en Arjan Peters van *de Volkskrant*. Verder is inmiddels voor 2010 een subsidie toegekend aan een VoL in Hongarije. Dat vindt plaats in het Vertalershuis te Balatonfüred, met als speciale gast de schrijver Matthijs van Boxsel. De vertaalateliers worden geleid door vertaler dr. Tamás Balogh.

Een Vertaalatelier op Locatie op uw universiteit?

Universiteiten waar Nederlands wordt gedoceerd kunnen bij het ELV een subsidie aanvragen om een VoL te organiseren. De organisatie van de ateliers op locatie is in handen van de aanvragende universiteit(en), in samenspraak met het ELV.

Het gaat om een flexibel aanbod dat verschillende vormen kan aannemen - van een reeks vertaalateliers aan een universiteit, een echt reizend programma op verschillende locaties in het taalgebied tot een meer complex aanbod op één centrale plek in het taalgebied. Er kan een bedrag tussen de 1.000 en 5.000 euro aangevraagd worden. Er zijn twee beoordelingsrondes per jaar.

Voor meer informatie zie: http://literairvertalen.org/vertaalateliers_op_locatie.

Gea Schelhaas / literair.vertalen@uu.nl

Neerlandés en el punto de mira – Nederlands in de spotlights II

In december 2009 verscheen er al een artikel in de IVN-krant over de promotie van het Nederlands aan de Universiteit van Salamanca, Spanje, met o.a. een vertaalatelier voor studenten en vertalers. Dit werd mogelijk gemaakt dankzij de subsidies van het Expertisecentrum Literair Vertalen voor Vertaalateliers op Locatie. Ook de Vlaamse Vertegenwoordiging in Spanje en de Orde van den Prince droegen hun steentje bij.

Ondertussen zijn we tweeëneenhalve maand verder en is de officiële evaluatie van het vertaalatelier afgerond. Omdat we denken dat onze ervaringen nuttig kunnen zijn voor toekomstige organisatoren van dit soort vertaalateliers op locatie, brengen we hier een bloemlezing van de opmerkingen.

De interactie tussen studenten en vakvertalers kan zeer vruchtbaar zijn en voor beide partijen inspirerend.

Diego Puls, moderator

De studenten (...) legden een grote belangstelling aan de dag en kwamen soms met verfrissende oplossingen.

Inge Luken, literair vertaalster

In principe zijn de Vertaalateliers op Locatie bedoeld voor universitaire studenten en daarnaast bestaan er voor professionele vertalers cursussen Literair Vertalen, maar in Salamanca werd ervoor gekozen om beide werelden samen te brengen, en met succes.

Misschien zou er bij een volgende workshop wat meer specifieke medewerking van professionele vertalers gevraagd kunnen worden. Een sessie waar de studenten vragen kunnen stellen over de vertalerswereld lijkt heel zinvol.

Anne Van Raemdonck, docente Nederlands aan de Universiteit van Barcelona.

Als men de 'Salamanca-formule' zou willen overnemen, met als extra doelstelling het contact tussen vertalers-in-spe en vakvertalers te bevorderen, kunnen die vakvertalers een onderdeel van het programma voor hun rekening nemen.

'...dat je zo uitgebreid kan praten over de betekenis van een woord.'

Ik was erg onder de indruk van de ernst en het enthousiasme waarmee de groep vertalers en studenten onder leiding van moderator Diego Puls (...) hadden gewerkt. Waar ik vroeger bij vertalingen van mijn werk vooral per mail vragen kreeg van één vertaler was er nu de live interactie met een

groep met vele individuele stemmen. Voor een auteur is een dergelijk vraaggesprek tegelijk hartverwarmend, confronterend en bijzonder leerrijk.

Marita de Sterck, auteur van "De hondeneters" en "Schatjepatatje"

Ik vond het ook verrassend dat het zo belangrijk is om met de auteur te praten om de betekenis van de woorden te begrijpen.

Alice Parlebas, Franstalige Erasmusstudente

De aanwezigheid van de auteur van de fragmenten werkt enorm verhelderend bij moeilijk interpreteerbare passages en kan ook voor de auteur een verrijkende belevenis zijn.

Voordat ik besloot om Engels te studeren had ik ook al gedacht aan een vertaalstudie. Uiteindelijk besloot ik dit niet te doen, omdat ik later graag wil werken met kinderen. Het vertalen van het kinderversje vond ik erg leuk en heeft me ook een beetje aan het denken gezet.

Selena Middeljans Mirasierra, bijna-tweetalige studente

Ik had niet verwacht dat het zo interessant zou zijn. Het heeft mij zelfs gemotiveerd om in de toekomst misschien iets in die richting te doen.

Ingeborg Verels Pérez, bijna-tweetalige studente

(...) ik heb me gerealiseerd dat er veel mogelijkheden zijn als wij een goed niveau halen, omdat we zoveel mensen, die met het vertalen van een ongewone taal bezig zijn, hebben leren kennen.

Álvaro García Barbón, student vertaler-tolk

De belangrijkste doelstelling van Vertaalateliers op locatie is wellicht het warm maken voor een job als literair vertaler. Bij deze editie is dat ook gelukt...

Ik was erg verbaasd dat je zo uitgebreid kan praten over de betekenis van een woord.
Juan Antonio Reino Gómez, student kunstgeschiedenis

De stelling van de moderator, Diego Puls, om niet te streven naar een 'ideale' vertaaloplossing vind ik een goede manier om eindeloze debatten te voorkomen van vertalers die graag hun eigen interpretatie willen verdedigen. Dit komt vaak voor in workshops waaraan alleen professionele vertalers meedoen. Dit workshopsysteem is m.i. veel beter dan een 'master class' met alleen (auteur) moderator en studenten, want er komen veel meer ervaren (en interessante onervaren) stemmen aan het woord. Het is veel minder een eenrichtingsproces. Ik zie alleen maar voordelen, natuurlijk als de studenten hun teksten echt goed voorbereiden en de vertalers ook een beetje geduld hebben met hun eigen verwachtingen.

Fernando García de la Banda, (vertaal)docent Nederlands en literair vertaler

Het zou ideaal zijn geweest als er ook een uitgever aanwezig was geweest, al vind ik dat niet per se noodzakelijk in een context al deze.

María Lerma, literair vertaalster

Ik denk dat het ook nuttig is om professionele vertalers uit te nodigen die doorgaans geen literatuur vertalen omdat zij een andere kijk hebben op teksten en allerlei vertaalproblemen eigen aan het literaire genre, aan het licht kunnen brengen.

Helena Staels, literair vertaalster

Hanne Bongaerts

Nagasaki in januari

Een Japanse student komt de kleine collegezaal binnen, blijft in de deuropening staan en maakt een buiging. Opvallend is zijn kleding: in een janker, een korte leren broek, dikke grijze kniekousen en met een gemsbaard op zijn hoedje neemt hij plaats in de collegebanken. Hij heeft me al eens verteld dat hij een tijd in Wenen heeft gestudeerd. Nadat zijn verblijfsvergunning niet werd verlengd, is hij er ondergedoken en in een sushibar gaan werken. Nu woont hij weer bij zijn oude vader.

Er zijn meer studenten die via attributen aan de buitenwereld duidelijk willen maken dat ze belangstelling voor een bepaalde taal of cultuur hebben. Zij dragen tassen en T-shirts met Engelse, Duitse of Franse teksten en hebben vaak geen idee wat het betekent. Soms is dat ook moeilijk: een zin als 'Why don't we say: happy?' is grammaticaal in orde, de woorden zijn foutloos geschreven maar de samenhang ertussen is raadselachtig.

Die teksten symboliseren de wijze waarop studenten hier talen leren. Sommigen verzamelen ze alsof het postzegels zijn: ze studeren Chinees, Koreaans, Engels, Duits, Nederlands en

Frans. Dat betekent niet dat ze die talen spreken of teksten kunnen lezen. Het betekent dat ze een semester colleges hebben gevolgd.

De goede studenten en ik leren veel van elkaar. Zij leren veel over Nederland in een Europese context. Ik leer dat niets vanzelfsprekend is: ik moet uitleggen dat het christendom uit allerlei vertakkingen bestaat en gebruik veel kaarten van Europa om te laten zien waar de landen liggen waarover ik het heb. Als ik tijdens een college over literatuur iets vertel over het 'Pak van Sjaalman' uit Max Havelaar kan ik dat verbinden met andere lijstjes uit de Europese literatuur en inmiddels ook met het *Het hoofdkussenboek* van Sei Shōnagon dat eind tiende, begin elfde eeuw in Japan is verschenen.

Na afloop van het college aarzel ik of ik de Japans-Tirolse student naar zijn klederdracht zal vragen. Maar ik gun hem het plezier en in zijn Duits, met af en toe een woord Engels en Nederlands, vertelt hij mij het verhaal over de aankoop van zijn pak. Hij heeft nog een verrassing voor mij. Als iedereen de collegezaal al heeft verlaten, knoopt hij langzaam zijn jasje open. Daaronder komt een oranje shirt van het Nederlands voetbalelftal te voorschijn. Met de naam Frank Bergkamp erop. Net als de teksten op de tassen en T-shirts is het niet fout maar toch klopt er iets niet.

Jaap Grave

Overpeinzingen uit Leuven (20)

Vergeetelheid

In zijn laatste column in Het Parool, 11 mei 1996, neemt Karel van het Reve afscheid van zijn lezers. De tekst heet 'Afscheid' (opgenomen in de bundel Achteraf, Amsterdam 1999), en hij vertelt waarom hij ermee stopt. Hij wordt namelijk te vergeetachtig. Als hij iets wil opzoeken, vergeet hij wat hij wilde opzoeken, en vervolgens ook waarom. Het lukt niet meer.

Zijn laatste woorden zijn: 'Terwijl ik wanhopig probeer althans de naam van Goethe vast te houden, raak ik die naam ook al kwijt en weet ik niet meer over welke tijdgenoot van wie ik wat wil schrijven. Ik zink weg in een poel van vergeetelheid. Vaarwel.'

Ontroerende woorden, aan het slot van een indrukwekkende schrijverscarrière. Ik houd Karel van het Reve voor een van de grootste stilisten van de twintigste eeuw. Hij overleed in 1999.

Opvallend dat er in die laatste woorden een koe van een taalfout staat. Een vergissing waar men Karel van het Reve in zijn hele oeuvre maar uiterst zelden op betrappen zal. Het maakt zijn laatste woorden overigens alleen maar aangrijpender, want ook zijn greep op de taal lijkt te verslappen. Hij zou het, bij wijze van spreken, expres gedaan kunnen hebben.

Vergeetelheid is 'vergeten worden', niet 'vergeten'. Wat hij hier bedoelt, is dat hij wegzinkt in een poel van vergeetachtigheid. Vergetelheid is hier simpel het verkeerde woord. Als je zegt dat deze grote schrijver voorlopig niet in vergeetelheid zal raken, dan bedoel je dat hij voorlopig niet vergeten zal worden.

Je ziet dit overigens wel vaker. Bijvoorbeeld in de vertaling van Dickens' *Hard Times* door Eugène Dabekausen en Tilly Maters: *Zware tijden* (Amsterdam/Antwerpen 2009). Bepaald geen beginnelingen of amateurs, deze twee vertalers, want hun Dickens-vertaling mag er

wezen. Maar daardoor wordt het geval alleen maar interessanter. Op bladzijde 152 lezen we hoe een onaangenaam jongmens, 'de vlerk' genaamd, dronken wordt gevoerd. Waarop volgt: 'Dit waren de laatste woorden die de vlerk sprak voordat hij werd bevangen door een draaierige slaperigheid, gevolgd door volledige vergetelheid'.

De vlerk weet niet meer wat er verder gebeurde. We zien het voor ons, maar 'vergetelheid' is hier niet het juiste woord. Ik moet aan Dabekaussen en Maters overlaten hoe er dan wel vertaald moet worden.

'De vlerk weet niet meer wat er verder gebeurde.'

Als ik op zoek ga in woordenboeken, vind ik geen nauwkeurige informatie. Op internet kom ik de mening tegen dat 'vergetelheid' als 'vergeten worden' de enige betekenis in het noordelijke Nederlands zou zijn, terwijl de

Vlamingen het voor zowel 'vergeten worden' als 'vergeten' gebruiken. Ik kan dat niet bevestigen of tegenspreken, maar misschien is het juist.

Wel moet me van het hart dat de jongste trend onder woordenboekenmakers om naast loepzuiver noordelijk Nederlands ook steeds meer loepzuiver zuidelijk Nederlands op te nemen, de zaak er niet beter op maakt.

Overigens trof ik in het hele boek van Dabekaussen en Maters zegge en schrijve één andere zin aan die me een vergissing lijkt, dus veel valt er niet te knorren. Die ene zin is 'U weet dat ik me nergens op voorsta'. Ik sluit niet uit dat dit super-modern Nederlands is (hoewel ik het nergens zo kan vinden), maar zelfs dan valt de zin uit de toon van hun voor het overige veeleer klassieke taalgebruik. tekst

Joop van der Horst

Tentoonstellingenagenda

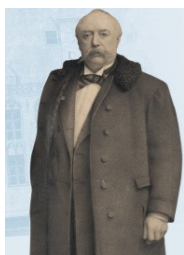
In deze rubriek vindt u informatie over speciale tentoonstellingen in musea in Nederland en Vlaanderen. Alle in deze rubriek opgenomen tentoonstellingen hebben een relatie met de Lage Landen. Kijk ook eens op: www.tento.be en www.museumserver.nl

Brugge

Bruggemuseum-Gruuthuse, Dijver 17

www.museabrugge.be

www.uitvindingvanbrugge.be

tot 17 april 2010

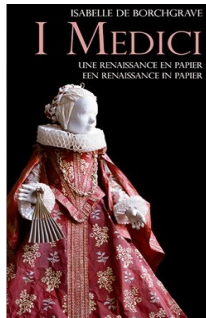
De uitvinding van Brugge, de stad van Delacenserie

Brugge is één van de mooiste steden van Europa. Om die reden zette de UNESCO de volledige historische binnenstad op de lijst van werelderfgoed. Tussen de kronkelende steegjes en romantische reien waan je je bijna in de middeleeuwen. Maar hoewel de Brugse binnenstad ontelbare middeleeuwse

herinneringen koestert, is het wereldberoemde stadsbeeld verrassend genoeg grotendeels een creatie uit het einde van de negentiende eeuw. Met deze unieke tentoonstelling krijg je een ophelderende kijk op de negentiende-eeuwse facelift van de stad. Ontdek het ware gelaat van Brugge en één van haar belangrijkste uitvinders, Louis Delacenserie.

Brussel

Jubelparkmuseum, Jubelpark 10
www.kmkg.be

tot 18 april 2010

i Medici. Een renaissance in papier

Voor de eerste keer vindt een belangrijke expositie van de Belgische kunstenares Isabelle de Borchgrave plaats in eigen land. De negenentwintig kostuums die te zien waren in het Palazzo Medici in Firenze gedurende de lente van 2009, worden nu tentoongesteld in het Jubelparkmuseum.

Voor de realisatie van haar kunstwerken maakt De Borchgrave gebruik van papier dat zij snijdt, plooit, plakt en met de hand beschildert. De kostuums zijn geïnspireerd op de Florentijnse mode die in zwang was aan het hof van de Medici ten tijde van Lorenzo 'il Magnifico' (1449-1492).

Den Haag

Gemeentemuseum, Stadhouderslaan 41
www.gemeentemuseum.nl

tot 17 mei 2010

Voor een nieuwe wereld. Georges Vantongerloo en zijn omgeving van Piet Mondriaan tot Max Bill

Dat het werk van de Vlaamse kunstenaar Georges Vantongerloo in het Gemeentemuseum in Den Haag getoond kan worden, is bijzonder te noemen. Vantongerloo had het niet zo op Nederland en ook niet (meer) op De Stijl, de groep waartoe hij aanvankelijk hoorde.

Zijn speelsere, vrijere werken die hij in de laatste twintig jaar van zijn leven (1886-1965) maakte, oogsten de meeste lof: 'Mobiles, sculpturen van gebogen staaldraad, schilderijtjes met spetterende sterren en planeten, een studie naar het Noorderlicht dat Vantongerloo op hoge leeftijd nog in Noorwegen gaat bezichtigen: de blijdschap en de vrijheid spat eraf.' (Sacha Bronwasser in *de Volkskrant*, 29 januari 2010)

Digitaal

Foto's bij Pen Friends in IVN-site?

Inmiddels is het aantal geregistreerde pen friends gestegen naar bijna 160. Aanvankelijk bestond het bestand uit voornamelijk moedertaalsprekers van het Nederlands, maar de laatste weken zijn er heel wat studenten bijgekomen. Leuk, dat het idee zo aanslaat! Het bestand zou nog levendiger worden als de pen friends een foto bij hun profiel plaatsen. Dat hoeft niet per se een portretje te zijn van de pen friend, het kan ook een attribuut zijn dat het beschreven profiel aanvult. Vanuit het IVN-Bureau volgen we het bestand met belangstelling!

Vertalingendatabase

Het overzicht van vertalingen van Nederlandstalige literatuur is on line:

www.vertalingendatabase.nl

14607 vertalingen, 5696 titels, 2024 auteurs en 4199 vertalers, de stand van januari 2010.

Website met leenwoorden

Uit welke talen heeft het Nederlands woorden geleend? En aan welke talen heeft het deze weer doorgegeven?

Een antwoord op die vragen is te vinden op de website Living Sources (livingsources.org). De talen worden er op een aantal kaarten van Google Maps getoond, en er worden telkens voorbeelden van (uit)geleende woorden gegeven. Wie op de naam van een

andere taal klikt, krijgt vervolgens te zien uit welke talen deze weer woorden geleend heeft, en aan welke talen er woorden zijn uitgeleend.

(overgenomen uit Taalpost 1005)

Drie taalwebsites

<http://taalprof.web-log.nl>

Veel antwoorden, nog meer vragen over grammatica. De taalprof heeft niets met spelling ('Spelling is haast altijd oninteressant. Je zoekt het op, en dat is het').

<http://www.pauliencornelisse.nl>

Mooie taalobservaties die vaak een lach veroorzaken, van glim- tot schaterlach.

<http://blog.onserfdeel.be>

Een gloednieuw initiatief van de welbekende Stichting Ons Erfdeel. Kosteloos abonnement op nieuwe 'blogs' is mogelijk.

.....

Lingu@com

**Nederlands of een andere EU taal leren
met de meest recente technologie zoals text-to-speech**

Het EU-programma LLP-KA2 'Languages' financierde in de periode 2008-2009 het project 'Taal- en spraaktechnologie, leermethodes ter bevordering van de interculturele dialoog'. In dit kader kon het Centrum voor Toegepaste Linguïstiek (UHasselt) samen met een Europees consortium van partners uit vijf landen negen multimediale e-learning modules ontwikkelen.

NIEUWE NIEUWE NIEUWE
LEREN MET DE COMPUTER, VOOR BEGINNERS

Volgende taalcombinaties kwamen zo tot stand in een serie die de generieke naam 'Lingu@Com' kreeg:

FR-NL (<i>Nederlandse taal en cultuur voor Franstaligen</i>)	NL-FR
SK-NL	NL-SK
TR-NL	NL-RO
RO-NL	FR-TR
	TR-FR

Elke module bestaat uit tweemaal vier blokken van zeven units gevolgd door een herhalingsunit en biedt bijna vierhonderd gevarieerde oefeningen. De basisdialogen werden opgenomen met authentieke stemmen, wat doeltaal Nederlands betreft zowel de Vlaamse als de Nederlandse variant, en kunnen bovendien beluisterd worden met text-to-speech (zie verder). Vanuit elke oefening heeft de leerder toegang tot feedback. Vertrekkende van de theorie kan de leerder anderzijds een thematische selectie van oefeningen maken. 'Lingu@Com' richt zich tot zgn. volledige beginners (Niveau A1 en A2 van het ERK). Naargelang de doeltaal bevat een module tussen de 1700 en 1900 woorden. Een elektronisch woordenboek staat ter beschikking om meer uitleg op te zoeken en elk woord te beluisteren.

De Lingu@Com-modules bieden een uitgebreid en gevarieerd gamma van multimediale oefentypes. Je kunt er zelfs gebruik maken van text-to-speech. Dit betekent dat je alle teksten kan laten lezen door het systeem, ook teksten die je zelf invoert (typt of kopieert-en-plakt). Je kan dan de spreeknelheid zelf regelen en de tekst ook door verschillende stemmen laten uitspreken.

Op de onderstaande leersite kan je de modules gratis bekijken en uitproberen. Een rapport van je leerresultaten wordt er on-line bijgehouden (versie met coaching zone).

Doel van de methode is dat je elke module volledig zelfstandig kunt doornemen, waar en wanneer je zelf wil. Voor de echte communicatieve training (discussie, dialoog, rollenspel, vrije improvisatie...) blijft een coach/begeleider natuurlijk aangewezen.

De Lingu@Com-modules zijn dus een ideaal leermiddel voor wie radicaal kiest voor begeleid zelfstandig leren. Maar daarnaast zijn ze ook een up-to-date aanvulling bij een traditionele cursus.

URL: <http://www.commart.be/nl/inguacom>

Van de IVN

Internationale Neerlandistiek

Het wetenschappelijk tijdschrift van de IVN *Internationale Neerlandistiek*, verschijnt met ingang van 2010 (48e jaargang) bij Amsterdam University Press. Het uiterlijk van de papieren editie zal kleine verschillen vertonen met de vorige jaargangen. Echt nieuw is de introductie van IN als open access journal, vanaf medio maart: <http://www.internationaleneerlandistiek.nl/>.

Er zijn nog meer veranderingen te rapporteren: de redactie wordt nu geleid door een hoofdredacteur, Ralf Grüttemeier, hoogleraar aan de Carl von Ossietzky Universität, Oldenburg, Duitsland. Hij maakt overigens al sinds de zomer van 2003 deel uit van de redactie.

Het lopende jaar wordt gezien als een overgangsjaar. De redactie zal de lezers van IN op de hoogte houden van de aanpassingen die erop gericht zijn de onmiskenbare kwalitatieve verbeteringen in de internationale neerlandistiek verder te stimuleren.

.

Lage Landen Studies

Terwijl er nog onzekerheid bestaat over de uitgever, wordt er inmiddels gewerkt aan drie uitgaven in de nieuwe serie Lage Landen Studies. De twee eerste delen zullen nog dit jaar verschijnen.

Deel 1 staat onder redactie van Jane Fenoulhet en Jan Renkema die, aan de hand van de (semi)pleniare lezingen van het 17e Colloquium Neerlandicum, het rijke palet schetsen van de internationale neerlandistiek.

Deel 2 is een taalkundig deel waarin de contrastieve taalkunde en de verwerving en didactiek van de uitspraak van het Nederlands centraal staat. De redactie wordt gevormd door Philippe Hiligsmann en Laurent Rasier.

Deel 3, ten slotte, zal vertalen als onderwerp hebben. De redactie bestaat uit Marleen Mertens, Arie Pos en Dolores Ross.

Lage Landen Studies heeft een Centrale Redactie die bestaat uit: Barbara Kalla (Wrocław, voorzitter), Mona Arfs (Göteborg), Heinrich Grebe (Pretoria), Lut Missinne (Münster), Franco Paris (Napels) en Olf Praamstra (Leiden).

Voorstellen voor een thematisch deel kunnen worden aangeboden aan de voorzitter Barbara Kalla: bkalla@poczta.onet.pl

Berichten van buiten de muren

Website Niederlandistika in Marburg

Duitsland

Philipps-Universität Marburg

Binnenkort is er een website Niederlandistika op de homepage van de Universitätsbibliothek Marburg beschikbaar die voor iedereen vrij toegankelijk is (zie onder Opac).

Door toedoen van de afdeling Nederlands kan de UB nu pronken met een speciale scanner voor het digitaliseren van kostbare werken. Als dank hiervoor richt de UB een eigen website Niederlandistika in die de projecten van de afgelopen jaren laat zien. Sinds 1998 bestaat er een catalogus waarin alle Nederlandstalige werken uit de Gouden Eeuw in bezit van de UB zijn geïnventariseerd (Die widerspenstigen Niederlande). Naar aanleiding van dit historische boekenbestand heeft de afdeling vervolgprojecten georganiseerd met andere instituten of faculteiten in binnen- en buitenland. Alle historische werken die in deze interdisciplinaire projecten aan bod zijn gekomen, zijn (of worden) nu gedigitaliseerd samen met de publicaties hierover. De verwezenlijking van deze 'kennistransfer' zal dus menig student of promovendus ten goede kunnen komen!

Projecten:

- 'Die widerspenstigen Niederlande' (1998) met artikelen van historicus Arie van Deursen en theoloog Wim Janse (Leiden, Amsterdam).
- 'Rembert Dodoens: Cruyde-Boeck' (2005), online publicatie inclusief zoekfuncties in samenwerking met Thomas Gloning en Lydia Kaiser (Institut Germanistische Sprachwissenschaft, Marburg).
- Dirck Coornherts 'Wercken, waer van eenige noyt voor desen gedruet zyn' met een artikel uit de bundel 'Religiöse Toleranz im Spiegel der Literatur. Eine Idee und ihre ästhetische Gestaltung' (2009) in Europese samenwerking op initiatief van Bernd Springer (Universitat Autònoma de Barcelona).
- Diverse werken uit de Nederlandse reisliteratuur (van Linschoten, De Laet, enz.) met een artikel uit de bundel 'Stadt, Land, Fluss. Landes-, Orts- und Reisebeschreibungen aus historischer und geographischer Perspektive' (2010) naar aanleiding van een workshop georganiseerd door het Marburgs 'Historisch-Geographisches Netzwerk' (www.histogeo.de).

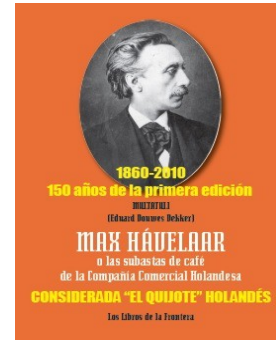
Ans Schapendonk

Jubilerende Max Havelaar in het Spaans

Spanje

Presentatie van de vernieuwde Spaanse vertaling van 'Max Havelaar'

Op donderdag 21 januari vond in de Escuela Oficial de Idiomas (EOI) te Madrid de presentatie plaats van de vernieuwde versie van de enige Spaanse vertaling van 'Max Havelaar'. Aanleiding hiervoor vormde het 150-jarig 'jubileum' van het boek. De gebeurtenis werd door de afdeling Nederlands van de EOI met de steun van de Nederlandse Ambassade en de uitgeverij Los Libros de la Frontera in de persoon van Amelia Romero georganiseerd.

Aan de ronde tafel namen vier vooraanstaande literatoren plaats om te discussiëren over het boek: José María de la Torre, uitgever en gespreksleider, Soledad Puértolas, schrijfster, Hubertus Hermans, hoogleraar Spaanse literatuur te Groningen en Jesús Ferrero, schrijver en criticus. Elke spreker had de gelegenheid om in tien, vijftien minuten een persoonlijke indruk over het boek te geven. José María de la Torre (concurrerende uitgever) betreurde het dat hij de kans had gemist om dit boek te publiceren en hij sprak over de toestand van het boek op de Spaanse markt. Na een korte biografische inleiding van Multatuli belichtte Huub Hermans de beschrijving door Multatuli van het koloniale bestuur. Hij verklaarde hoe de Indonesische elite in samenwerking met de Nederlandse ambtenaren het cultuurstelsel ingevoerd hadden en hoe Multatuli hier faliekant op tegen was. Daarmee brak Eduard Douwes Dekker met de stilzwijgende acceptatie van uitbuiting en afpersing in Nederlands-Indië. Hermans benadrukte ook het spel van verschillende vertellers binnen het boek en hoe Multatuli ze zelf op een gegeven moment aan de kant schuift om zelf verteller te worden. S. Puértolas voegde toe hoe onbekend 'Max Havelaar' in Spanje nog is ondanks zijn literaire belang. Zij sprak over het mogelijke parallellisme met het Spaanse koloniale systeem en vond het boek heel modern, prachtig en zijn tijd ver vooruit. J. Ferrero vermeldde het bijzondere van de romanstructuur en zijn stilisme. Vooral de drie verschillende vertellers vond hij opvallend van wie Multatuli gebruik maakt om speciale cohesie aan het verhaal te geven. Ook hij vond het jammer dat zo'n interessant boek zo onbekend is in Spanje.

Na de discussie werd er een kort en voor zichzelf sprekend fragment van de film 'Max Havelaar' gedraaid waarna de deelnemers aan de rondetafel nog in gesprek gingen met de zaal. De bijeenkomst werd afgesloten met een borrel waarbij in een gezellige sfeer verder over 'Max Havelaar' gepraat werd. Dit was kortom een goede gelegenheid om een diepere kennis van zo'n belangrijke mijpaal in de Nederlandse literatuur te krijgen en het werk van de vertaler, Francisco Carrasquer, voor het voetlicht te brengen.

César Calle

Berichten van binnen de muren

Nederlandse Taalunie jubileert

Niet alleen de IVN jubileert in 2010! De Nederlandse Taalunie viert dit jaar haar 30-jarig bestaan. Voor de activiteiten rond dat jubileum, zie <http://taalunieversum.org>.

.....

Migrantenliteratuur

Het Kunsttijdschrift Vlaanderen rondde de 58ste jaargang af met een themadossier gewijd aan de zgn. migrantenliteratuur en dit onder de titel "Schrijven tussen culturen".

Voor de uitwerking van het nummer kon de redactie een beroep doen op verschillende IVN-leden (Henriette Louwerse, Susan Mahmody, Michiel van Kempen, Liesbeth Echteld, Wim Rutgers, Ronnie Severing, Julien Vermeulen).

De behandelde auteurs zijn o.a. Kader Abdolah, Mustafa Kör, Rachida Lamrabet, Ramsey Nasr, Hafid Bouazza, Abdelkader Benali.

Afzonderlijke nummers kunnen besteld worden bij Pol Lagrain: pol.lagrain@scarlet.be of bij het redactiesecretariaat: kunsttijdschriftvlaanderen@telenet.be - prijs: 14 euro. Verdere informatie: www.kunsttijdschriftvlaanderen.be

.....

Colloquium Christine D'haen [1923–2009]

*Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde, Koningstraat 18 te Gent, samen met Vakgroep Nederlandse Letterkunde van de Universiteit Gent
Donderdag 18 maart, 14.00 uur*

D'haen heeft zich intensief bezig gehouden met het werk van Guido Gezelle. Door haar classicistische, maar onconventionele, vernieuwende poëzie werd zij ook zelf erkend als een van de belangrijkste dichters van het Nederlandse taalgebied. Zij werd onder meer bekroond met de Anna Bijnsprijs en met de Grote Prijs der Nederlandse letteren.

D'haen schreef ook een opmerkelijke autobiografische prozatrilogie in poëtische stijl, waarin zij dagboekfragmenten en fictie verwerkte. Hoogtepunt van dit 'nieuwe' proza werd Uitgespaard zelfportret (2004).

De deelname aan dit colloquium is gratis. U kan zich voor dit colloquium aanmelden bij het secretariaat van de KANTL op secretariaat@kantl.be of telefonisch op (+32) 09.265.93.40.

Leerstoel 'De Nederlanden in de wereld'

Prof.dr. Wiep van Bunge spreekt op 18 maart 2010 aan de Vrije Universiteit Brussel in verband met zijn benoeming op de Leerstoel 'De Nederlanden in de wereld' over 'De Nederlandse Republiek, Spinoza en de Radicale Verlichting'.

De inaugurale les vindt plaats om 16.00 uur, Capus Etterbeek, gebouw D, lokaal D.2.01.

De leerstoel is ingesteld door het ANV en wordt ondersteund door de Stichting ANV-Tijmen-Knechtfonds.

Met immersie aan de slag

Au travail en immersion

Studiedag 20 maart, 9:30 - 16:00

Doelstellingen van de studiedag

- Achtergrond en praktijk van het immersieonderwijs in zowel lager als secundair onderwijs: didactische en pedagogische aspecten, leermiddelen, taalaanbod, attitudes,...
- Lezingen en workshops waarbij dialoog tussen leerkrachten en specialisten centraal zal staan

Objectifs de la journée d'études

- Contextes théorique et pratique de l'enseignement en immersion tant dans l'enseignement primaire que dans l'enseignement secondaire : aspects didactiques et pédagogiques, matériel didactique, stimulation langagière, attitudes, etc.
- Conférences et ateliers permettant la rencontre enseignants / spécialistes

Organisatiecomité | Comité organisateur

Taaluniecentrum NVT-Brussel (<http://taaluniecentrum-nvt.org/>)

Vakgroepen Nederlands UCLouvain (Louvain-la-Neuve & Namur)

Voertalen | Langues de la journée d'études

Nederlands | français

Plaats | Lieu

Université catholique de Louvain, Auditorios Montesquieu,
rue Montesquieu 32, 1348 Louvain-la-Neuve

Informatie en inschrijving | Informations et inscription

www.uclouvain.be/immersieonderwijs

Gratis deelname | Participation gratuite

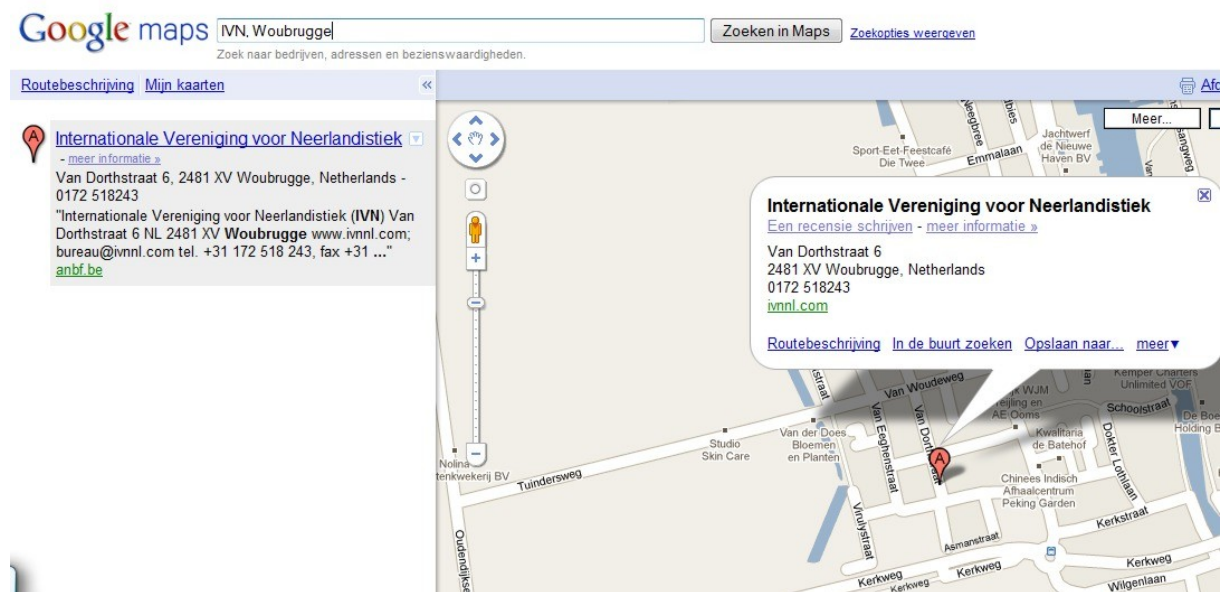
Bericht uit Woubrugge

Beneden in de boekenkast staat nog de volledige 21-delige Grote Oosthoek, plus supplement. Zeker zo'n 35 jaar oud. Dankzij mijn toenmalige baas, E.M. Uhlenbeck, die voor een aantal taalkundige lemma's instond, kreeg ik destijds een aardige korting op deze prijzige encyclopedie.

De encyclopedie - om Wim Kan te citeren - heeft haar geld opgebracht. Er was een tijd dat ze frequent van de plank werd gehaald. Al bladerend kwam je allerlei zaken tegen die je bijna lieten vergeten wat je ook alweer zou opzoeken. Fascinerend vond ik de afbeeldingen op overlappende plastic vellen die je in staat stelden laag voor laag de restauratie van een schilderij te volgen of steeds dieper door te dringen in het menselijk lichaam. De Oosthoek heeft zelfs de werkstukkenperiode van mijn zoon overleefd: de bladzijden lijken nog ongeschonden.

In een woordenboek, in het Groene Boekje zoek ik nog wel eens wat op. Maar de encyclopedie komt buiten de stofbeurt, nog maar weinig van haar plek. Mijn onvoorwaardelijke bekering tot de elektronische zoekmachines is van recente datum. Ongelooflijk met hoe weinig informatie je iets kunt vinden. Plaatsnaam en 'beeldende kunst' is voldoende om de vergeten naam van een bewonderde beeldhouwer terug te vinden. Naar een toneelvoorstelling over Piet Paaltjens: even googelen en via Wikipedia en de dbnl komt François HaverSchmidt tot leven en kunnen de *Snikken en Grimlachjes* nog eens nagelezen worden. Het laatste zetje voor mijn bekering kwam van Google Maps:

<http://maps.google.com/maps?q=IVN+Woubrugge&hl=nl&cd=1&ei=ot-ES4eVCsqoOOn85OYG&ie=UTF8&view=map&cid=13411183951195694611&iwloc=A&ved=0CBcQpQY&sa=X>

Het Bureau van de jubilerende IVN: het is niet onopgemerkt gebleven!

Marja Kristel

Colofon

De IVN-krant is een uitgave van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek

Van Dorthstraat 6
2481 XV Woubrugge, Nederland
tel. ++ (31) 172 518 243, fax ++ (31) 172 519 925
e-mail bureau@ivnnl.com
website www.ivnnl.com

Eindredactie: Marja Kristel

Correspondenten: Mona Arfs (Noord-Europa), Antoinet Brink (Zuid-Europa), Eliza Gustinelly en Yanna Parengkuan (Indonesië), Stefan Kiedroń (Midden- en Oost-Europa), met de volgende lokale verslaggevers: Orsolya Varga (Boedapest). Rinaldo Neels (Lublin), Agnieszka Śmiertka (Warschau), Babara Kalla (Wrocław); Henriette Louwerse (Verenigd Koninkrijk), Lut Missinne (Duitsland), Guy Janssens (Franstalig België), Laurent Réguer (Frankrijk).

Deadline kopij voor de volgende editie: 5 april 2010.

De IVN-krant verschijnt vijf tot zes maal per jaar in een elektronische editie.

Voorgaande nummers, vanaf jaargang 7 (2002), zijn in te zien via www.ivnnl.com, klik door naar IVN-krant.

Wilt u de IVN-krant niet meer ontvangen?

Het is voldoende om een e-mail met die boodschap te sturen naar bureau@ivnnl.com.